

[2]

Ex/SANS/PG/3.5F/2023

- ख) 'गुणाश्च रूपरसगन्धस्पर्श....' अत्र 'च'-कारस्य किं तात्पर्यम्?
ग) आकुञ्चनलक्षणं किम्?
घ) अम्भसि कीदृशं द्रवत्वं विद्यते?
ङ) कति कर्मजाः गुणाः? के च ते?

MASTER OF ARTS EXAMINATION, 2023

(2nd Year, 3rd Semester)

SANSKRIT

COURSE – XV / F

[Padārthas: Vaiśeṣika point of view]

Time : Two hours

Full Marks : 30

The figures in the margin indicate full marks.

सर्वे प्रश्नाः संस्कृतभाषया देवनागरीलिप्या च समाधेयाः-

- १। अधोनिर्दिष्टेषु द्वौ प्रश्नौ समाधेयौ - 8×2=16
क) “द्रव्यगुणकर्मसामान्यविशेषसमवायानां षण्णां पदार्थानां साधर्म्यवैधर्म्यतत्त्वज्ञानं निःश्रेयसहेतुः। तच्चेश्वरचोदनाभिव्यक्ताद् धर्मादेव।” इति सन्दर्भः पदार्थधर्मसंग्रहदिशा व्याख्यायताम्। 8
ख) विशेषपदार्थः प्रशस्तपादोक्तदिशा निरूप्यताम्। 8
ग) आत्मनः सत्ता कथं ज्ञायते? आत्मप्रसाधकाः हेतवो वैशेषिकरीत्या समासत उपस्थाप्यन्ताम्। आत्मसमवेताः गुणाः निरूपणीयाः।
2+4+2=8
- २। निम्नलिखितेषु द्वितयमाश्रित्य टीका रचनीया - 5×2=10
क) पृथिवी
ख) तेजः
ग) जातिबाधकेषु संकरः
- ३। अधःप्रदत्तेषु चत्वारः प्रश्नाः पूर्णवाक्येन समाधेयाः - 1×4=4
क) कतिविधं भवति परिमाणम्? तेषां नामानि लिख्यन्ताम्।

[Turn over